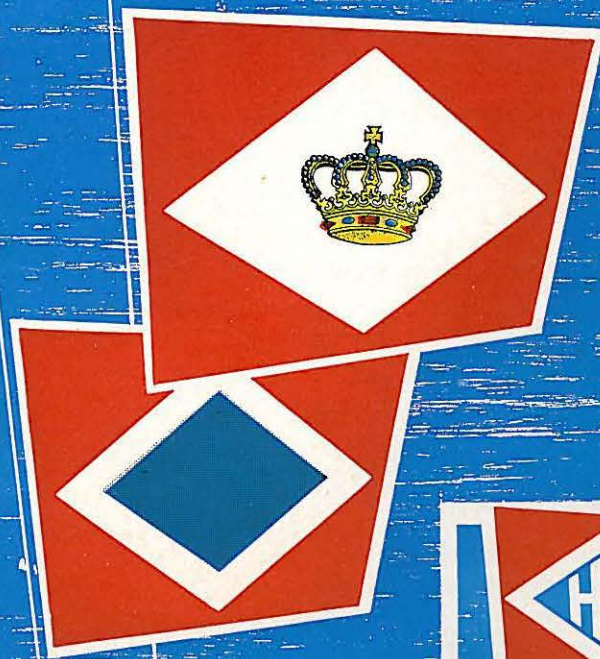
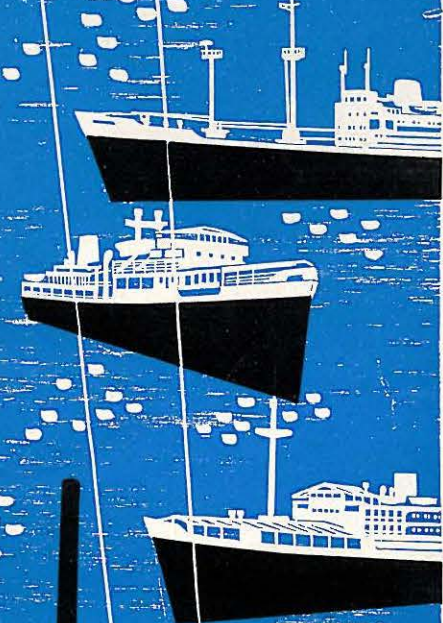
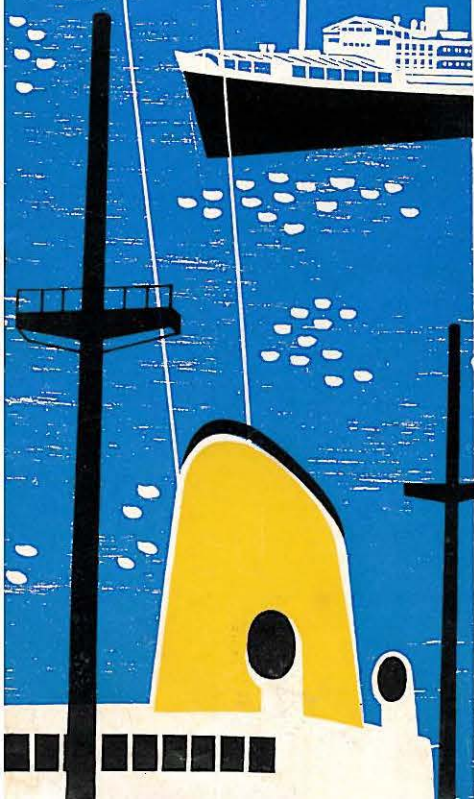

De uitlaat

PERSONEELSORGaan DER

N.V. KONINKLIJKE PAKETVAART-MAATSCHAPPIJ
N.V. NEDERLANDSE TANK-EN PAKETVAART MAATSCHAPPIJ
HOLLANDSE VRACHTVAART MAATSCHAPPIJ N.V.

TYPHOON

De Redactie bestaat uit:

Redactrice:

Mej. Mr. M. C. Dijkshoorn

Redactiecommissie:

G. J. Boom	AS/PV
H. A. de Jong	P.Z.
R. Romswinkel	AS/P & A
J. M. van Suylekom	V.Z.
R. J. de Vries	B.T.D.

Alle stukken „De Uitlaat” betreffende te adresseren:

De Redactie van „De Uitlaat”
p/a N.V. Koninklijke Paket-
vaart-Maatschappij.
„Het Scheepvaarthuis” - Post-
bus 714 AMSTERDAM

Kopij voor het april-nummer
dient vóór 12 april a.s. in het
bezit van de redactie te zijn.

Bij de foto op de omslag:

Het m.s. „Straat Lombok”
laadt te Port Lincoln (Austra-
lië) gerst uit een schoener,
zoals die in Golf Vincent en
Spencer Golf nog veel voor-
komen. De opname werd ge-
maakt door Gezagvoerder H.
Zeylstra.

*Donkere wolken pakken samen
Barometers dalen snel,
Niemand hoeft meer iets te vragen
Wat gaat komen weet men wel.*

*De typhoon die in de buurt was
Wijzigde opeens zijn baan,
Voor het schip is 't niet meer mogelijk
Hem nog uit de weg te gaan.*

*Kapitein en officieren
Houden scheepsraad op de brug,
Ieder weet wat hem te doen staat
En volvoert dat razend vlug.*

*Ook in de machinekamer
Is nu iedereen paraat,
Schroef en stuurmachine zijn het
Waar het straks geheel om gaat.*

*'t Wordt dan bijna pikkedonker
Windkracht zwelt tot een orkaan,
Wolken suizen naar beneden
't Komt op zeemanschap nu aan.*

*Zee en lucht zijn één geworden
Het verschil ziet men niet meer,
Heel de hel schijnt losgebroken
Overal stroomt water neer.*

*Hoe lang dit ook moge duren
Op zijn post blijft iedere man,
Voor 't behoud van schip en lading
Vecht nu elk zo hard hij kan.*

*Eindelijk wordt de storm dan minder
De typhoon is gepasseerd,
Mens en werktuig hebben samen
Zich tot 't uiterste geweerd.*

*De Kapitein bedankt zijn mensen
Voor wat ieder heeft gedaan,
Geeft een rondje „on the house” en
't Schip kan rustig verder gaan.*

Eljé Teha.

„LA LOLLO” bezocht één van onze schepen

Uit een verslag van een van onze Gezagvoerders laten wij hieronder een passage volgen over de wederwaardigheden welke hij beleefde in een Italiaanse haven.

Het weer was druilerig. Nog maar net aan de kade gemeerd, werd het schip bevolkt met een aantal geüniformeerde lieden, die tot taak hadden het schip in te klaren en vrij te geven, maar van wie geen enkele ook maar een woord Engels sprak. Ze waren nog maar net aan boord toen ook de Agent zich aandienende. Deze sprak evenmin een woord Engels, noch Frans, noch Duits, maar als compensatie voor dit gemis had hij een secretaresse van het Agentschap medegebracht. Deze dame deed sterk aan Lollobrigida denken, er zat lijn in, zowel in voor- als achterschip. Bovendien kon ze vrij goed met Engels terecht. Ze trad eerst op als tolk voor de „autoriteiten”, en toen die ten langen leste vertrokken waren, werden de belading en de verdere scheepszaken besproken.

Het viel op, dat hierbij niets aan de Agent vertaald werd, die geen woord van de gesprekken verstond, maar toch af en toe zonder enige noodzaak Si Si zei, dat nergens op sloeg, hierbij getuigend van een voortreffelijke taalbeheersing.

Met La Lollo werd overeengekomen, dat de volgende morgen om acht uur met drie gangen bootwerkers zou worden begonnen.

Ze verwachtte ons dan in de namiddag weer naar zee te zien gaan, deze balen papier laadden snel, deelde ze mede. La Lollo schijnt behalve lijn ook een goed zakeninstinct te hebben.

In de vroege morgen van de volgende dag was de motregen in stromende regen overgegaan en vanzelfsprekend verschenen de bootwerkers om acht uur niet.

Omstreeks negen uur werd ik bezocht door een taxi-chauffeur, die kennelijk gestuurd was en mij in een stortvloed van Italiaans en met gebaren uitnodigde om met hem mede te gaan.

Enkele malen voegde hij er tussendoor: Pappa, Mamma, Olanda.

Niet goed wetende, wat hiervan te maken, volgde ik de man en werd in zijn taxi gebracht naar de overzijde van de baai, waar gestopt werd aan de voet van een steile heuvel.

Hier ging de chauffeur me voor, tegen de stroom op van een snelvlietende bergbeek, die van de heuvel neergutste, veroorzaakt door de nog steeds in stromen neervallende regen. De bedding van die beek was misschien in droger tijden een wegje of een voetpad, maar dat was nu niet meer uit te maken.

Belandden tenslotte aan de achterzijde van een gebouw, en daar binnengaande troffen we in een klein kantoorlokaal La Lollo aan, achter een schrijfbureau gezeten, en in de hoek nog een typiste. Ze merkte na de begroeting op dat het regende, ik kon dit slechts bevestigen. Ze hoopte dat de regen spoedig op zou houden, en dat we zouden kunnen gaan laden, wat ik ook hoopte.

Op mijn vraag waar de Agent was, kreeg ik te horen, dat die ziek te bed lag, en me tot zijn spijt niet ontvangen kon.

Op mijn opmerking dat hij de avond tevoren er anders nog gezond genoeg had uitgezien, kreeg ik te horen, dat de heer van de avond tevoren niet de Agent was, maar een employé van de firma.

Dit verklaarde tenminste, waarom La Lollo alle zaken zelf behartigd had, zonder die employé ook maar ergens van op de hoogte te stellen. Nieuwsgierig wat „Pappa, Mamma, Olanda” te betekenen had, werd dit aan de chauffeur gevraagd, op mijn verzoek.

Het bleek dat hij dit bij wijze van aanbeveling voor zichzelf had gezegd, zijn ouders waren eens op een toeristenreis in Holland geweest.

Gepensioneerden opgelet!

Dat er in de „Uitlaat” ook stukken voorkomen, welke speciaal voor u bestemd zijn blijkt wel uit de beide artikelen, die hieronder volgen. In het volgende nummer zal nog een derde, zeer belangrijk stuk worden gepubliceerd. — red.

STICHTING SOCIAAL FONDS DER N.V. KONINKLIJKE PAKETVAART-MIJ.

Deze Stichting werd op 4 september 1961 door de K.P.M. opgericht, waarbij het bestuur als volgt werd samengesteld:

de Heer W. A. van Alebeek, gep. gezagvoerder;

Mevrouw T. Y. Hobma-Glastra, ex-sociaal werkster;

de Heer R. Klinkert, gep. hoofdwerktuigkundige;

de Heer P. A. J. M. Maas, employé;

de Heer G. A. A. Scholte, afdelingschef.

In de eerste vergadering werd tot Voorzitter de heer G. A. A. Scholte gekozen, terwijl tot Secretaris — tevens Administrateur — de heer P. A. J. M. Maas werd aangewezen.

In 1961 werden in totaal 13 verzoeken tot steunverlening ontvangen, waarvan 6 rechtstreeks aan het fonds gericht, terwijl in 7 gevallen het Bestuur op een gepensioneerde, die in moeilijkheden verkeerde werd geattendeerd.

Per 31 december 1961 was in 6 gevallen financiële steun wegens ziekte e.d. verleend, en werd in 1 geval een toezegging gedaan.

In 2 gevallen werd bijstand verleend in de vorm van renteloze voorschotten met een afbetalingsverplichting terwijl in 2 gevallen voorschotten werden verleend, waarvan van het verdere verloop zal afhangen of deze voorschotten geheel of gedeeltelijk voor rekening van het fonds zullen worden genomen.

COLLECTIEVE VERZEKERING TEGEN KOSTEN VAN OPERATIE, ZIEKENHUIS-VERPLEGING, ENZ.

In de „UITLAAT” van juni 1961 heeft een artikel gestaan over een reeds enige jaren voor het personeel van het Amsterdamkantoor lopende collectieve verzekering tegen ziekenhuiskosten e.d.

Aan het slot van het artikel werd het volgende medegedeeld:

„Tenslotte kunnen ook *gepensioneerde leden* van het K.P.M.-personeel, mits niet ouder dan 65 jaar en in Nederland woonachtig zich bij deze collectieve verzekering aansluiten”.

Het blijkt dat het vele *gepensioneerden* en *weduwen* ontgaan is, dat dit artikel ook voor hen van belang is. Daarom willen wij hun aandacht nogmaals op het bestaan van deze collectieve verzekering vestigen, en tegelijk van de gelegenheid gebruik maken een kleine onjuistheid in bovenaangehaald slot van het eerdergenoemd artikel te corrigeren: men kan namelijk alleen tot deze verzekering toetreden *als men de 65-jarige leeftijd nog niet heeft bereikt*.

Gezien de zeer hoge kosten, welke een ernstig ziektegeval met ziekenhuisopname enz. met zich mede kan brengen, is deelneming in een dergelijke verzekering zeker het overwegen waard.

Bij de onderhavige verzekering wordt de gelegenheid geboden zich tegen de directe financiële consequenties, die uit een dergelijk ziektegeval kunnen voortvloeien, te dekken, voor een premie, die zo laag mogelijk gehouden kan worden door het collectieve karakter der verzekering.

Het zou te veel plaatsruimte vorderen om u hier volledig in te lichten, maar hebt u belangstelling voor deze verzekering, dan kunt u aan de afdeling Personeelszaken van de N.V. Koninklijke Paketvaart-Maatschappij toezending vragen van een circulaire, waarin alles omtrent deze verzekering volledig is vermeld. In deze circulaire kunt u tevens lezen hoe te handelen indien u reeds verzekerd bent.

Stuurman aan de wal

In 180 dagen rond de wereld

In de hieronder volgende aflevering beschrijft 1e Stuurman P. Zonneveld de laatste etappe van zijn reis om de wereld.

Via Williams en Kingman verkenden we de Hoover dam, een bouwwerk welk de Colorado rivier afsluit en dient voor stroomopwekking en irrigatiedoeleinden. Voor \$ 0.30 wordt men hier door uitstekende gidsen rondgeleid na via een ingebouwde lift 528 voet in de dam te zijn afgedaald. De constructie heette oorspronkelijk Boulderdam zoals nog het stadje nabij is genoemd, hetwelk verrees ten behoeve van de arbeiders gedurende de bouw in de dertiger jaren. Las Vegas was dichtbij en ligt in een woestijnachtig gebied, de daghitte is er groot, vandaar de vele zwembaden bij de ho- en motels en uitgebreide airconditioning. Wij kozen het „Blue Angel” motel om eens een nacht in de speelholen en bij de fameuze shows door te brengen, hetgeen een belevenis op zichzelf is. Vijf dollar rijker zijn we de volgende dag vertrokken! Ook Disneyland stond op het programma en op 9 september reden we hier binnen. Het ligt bij het plaatsje Anaheim wat weer aan Los Angeles is vastgebouwd. Op een geweldige parkeerplaats raakten we de wagen kwijt en met nog duizenden mensen drongen we via een der loketten naar binnen en begonnen in een cirkelvormige zaal zes films tegelijk te zien (stomme) om in de juiste stemming te geraken, vlogen in een raket naar de maan en terug, voeren in atoomonderzeeërs en probeerden de monorail. De Matterhorn staat hier ook en per bobslee kan men er zelfs dóórheen met zo'n vaart dat een iegelijk secuur wordt vastgebonden alvorens deze trip te maken. Disneyland is een volledige permanente stad, voorzien van winkels, hotels, stadsreiniging, dubbeldeksbussen en paardetrams. Het wordt nog steeds uitgebreid en is merkwaardig schoon, gezien de enorme hoeveelheden ijsjes, „take it with you”-lekkers etc., wat hier aan de lopende band geconsumeerd wordt. Reden in diverse soorten treintjes rond, zagen nogmaals het Grand Canyon, voeren in bootjes door een namaak jungle waar plastic Indianen elkaar voortdurend aan het scalperen waren en beren gromden tussen

Op weg naar de Westkust.

Disneyland: de monorail en op de voorgrond een atoomonderzeeër.

het geboomte; in het water verrees eveneens plastic levensgrote nijlpaarden, klaptten met de kaken en verdwenen na een losse flodder van de bootbestuurder weer borrelend onder water. Ik raad U aan dit kunststuk van Walt Disney eens door te maken. Het is eenvoudig een ongeloflijk verbijsterende schepping en men kan er dagen doorbrengen als men niet op een paar dollar kijkt. Wij waren er tegen de avond weer uit en zo'n honderd gulden lichter. 't Was 't waard geweest! Nog geheel de kluts kwijt bleken we op weg te zijn naar Mexico in plaats van San Francisco en zijn ten einde raad maar bij een motel gestopt om daglicht af te wachten. Na wat te hebben rondgedoeld in de Mojave woestijn werden via Highways 466 en 99 de prachtige Sequoia en Yosemite National Parks bezocht waar men door bomen heen kan rijden, althans daar waar zij de weg er doorheen gezaagd hebben. De wegen in de parken kunnen een flinke helling hebben en we passeerden diverse Amerikaanse wagens die achter stoomwolken stonden af te koelen. Wij zijn ze met „air” voorbijgereden! Deze geweldige reservaten zijn uitstekend onderhouden (men moet hiervoor twee à drie dollar entree betalen) en hooggelegen. 't Is er 's morgens behoorlijk koud in deze tijd van 't jaar. Arriveerden de dertiende september 's middags in San Francisco omtrent het spitsuur op weg naar onze „Prinses Irene” kennissen en we werden door een veel- en volbanig verkeer in een bepaalde richting meegevoerd. Passeerden zo de Golden Gate Bridge en zaten uiteindelijk op een muurtje van de Universiteit van California. Hier hebben we uitgeuild bij een Amerikaanse dame die hierdoor zo getroffen was dat ze ons voorreed naar 't opgegeven adres, ene familie Stein welke ons in het avondlijk uur in de opkomende Frisco mist hartelijk verwelkomde.

Kilometerstand: 25.120. Na een lang gesprek en een goed diner betrokken we onze gespreide kooien in de gastenbungalow. De volgende dag werd besteed aan 't bezemschoon maken van de auto en hem op te poetsen om de waarde wat te verhogen. Het was de laatste maal en 't ging ons aan 't hart. We deden de tuinman een plezier met onze overbodige kleding, de tent ging naar de lokale padvinders, transistorradio verkocht, de rest kon Dr. Stein gebruiken, de auto niet, want hij had er al drie. 's Avonds kwam er een vrouwelijke kennis en in tien minuten was onze VW verkocht voor praktisch z'n koop prijs in Hong Kong. Haar zoon, een highschool student had namelijk ver-

voer nodig. Meesterlijke dagen hebben wij met de familie Stein doorgebracht, waarbij ze ons de omgeving lieten zien en trots waren op San Francisco, hetwelk inderdaad een stad met allure is. 17 september brachten ze ons naar 't vliegveld waar we node afscheid namen van deze zo hartelijke en gastvrije mensen. Vlogen naar Tokyo en verloren een dag wegens de datumgrens. Van 19 tot 24 september logeerden we in de Y.M.C.A. en maakten de traditionele tours naar Nikko, Kamakura, Hakone en vanzelf ook de Ginza.

De 25ste landden we op Kai Tak Airport in Kau-lung om onze laatste vakantiedagen in Hong Kong te genieten. 29 sep-

tember was mijn verlof om en de 30ste meldde ik me weer bij Agent Singapore. De reis was volbracht en buitengewoon geslaagd, zonder ernstige in- en uitwendige moeilijkheden zowel ons, als de auto betreffende, dank zij de grondige voorbereiding, de grote hartelijkheid en medewerking in vele landen en de zo spontane ruggesteun van maatschappijzijde. De vliegpassage om met E.V. te gaan werd door de K.P.M. terugbetaald.

U zult zich vermoedelijk afvragen: „Wat kost die grap nu wel?” Dat komt U, zoals wij dit deden op rond f5000,— per persoon, inclusief. Rest mij nog te zeggen dat U voor nadere inlichtingen bij me terecht kunt. Wie volgt?!

SOCIALE KRONIEK

Beste Martin,

In de achter ons liggende weken hebben velen in Nederland een stuk drukwerk ontvangen, dat door sommigen wellicht, enigszins wrevelig, terzijde werd geschoven en aan anderen misschien de uitroep ontlokte „alweer zo'n ding”. Die ontboezeming „alweer zo'n ding” doelde dan op het aangiftebiljet inkomstenbelasting 1961. Voor jezelf zal ook wel zo'n aangiftebiljet aan je huisadres zijn bezorgd.

Nu moeten degenen, die dit biljet achteloos ergens in een lade hebben opgeborgen, op hun tellen passen en erom denken, dat dit aangiftebiljet, behoorlijk ingevuld en ondertekend, vóór 1 april 1962 aan de betrokken Inspectie der Belastingen moet worden ingezonden. Doet men dit niet, dan loopt men de kans de aanslag in de inkomstenbelasting verhoogd te zien met een boete van 5%.

Indien men niet in staat is vóór 1 april 1962 zijn aangifte 1961 in te dienen, dan moet uitstel worden gevraagd.

Daartoe moet men vóór 1 april 1962 een voorlopige aangifte voor het jaar 1962 indienen op een z.g. „Bb-formulier”, (gele kleur). Op deze wijze krijgt men automatisch uitstel tot 1 juli 1962. Dit „Bb-formulier” aanvragen bij de plaatselijke Inspectie der Belastingen, doch kijk eerst of het is bijgevoegd bij het aangifte-biljet 1961.

De algemene regel voor walmensen is, dat men wordt aangeslagen in de inkomstenbelasting: indien het inkomen over een kalenderjaar meer dan f 8.000,— heeft bedragen, en, indien het inkomen minder dan f 8.000,— heeft bedragen doch dit uit meer dan één bron is genoten. Met een paar voorbeelden wil ik dit verduidelijken. De heer A geniet uit dienstbetrekking f 9.000,—. Hij krijgt dus een aanslag. De heer B. geniet uit dienstbetrekking f 6.000,— en daarnaast nog een pensioen van f 1.800,—. Totaal inkomen f 7.800,—.

Hij krijgt een aanslag, daar hij, hoewel zijn inkomen minder dan f 8.000,— bedraagt, zijn inkomen uit meer dan één bron genoot.

De heer C. genoot uit dienstbetrekking f 7.200,— benevens aan bij-inkomsten f 230,— (bijv. spaarfondsrente f 100,—, spaarbankrente f 80,— en

f 50,— voor een karweitje dat hij als free-lance heeft opgeknappt). Indien hij niet meer dan f 200,— aan bij-inkomsten had, genoten, zou hij niet worden aangeslagen. Daar hij echter f 230,— heeft genoten, volgt er een aanslag.

Ongeacht het inkomen, worden belastingplichtige zeevarenden altijd aangeslagen in de inkomstenbelasting. Een der redenen is, dat de loonbelasting slechts wordt ingehouden over het loon in geld. De zeevarende geniet echter ook loon in natura (vrije voeding en vrije huisvesting) en via de inkomstenbelasting wordt dit belast.

Volledigheidshalve som ik hierna de belastingplichtige zeelieden op, waarbij ik de belastingplichtige ongehuwde buitenlanders buiten beschouwing laat:

De officieren van de H.V.M.

De officieren en de in Nederland woonachtige scheepsgezellen van de N.T.P.M.

De gehuwde officieren van de K.P.M., wier echtgenote in Nederland daadwerkelijk is gevestigd, en de minderjarige opvarenden van de K.P.M.

De meerderjarige ongetrouwden van de K.P.M. worden, omdat zij dienst doen op schepen, welke hun thuishaven niet in Nederland hebben, niet geacht in Nederland woonachtig en belastingplichtig te zijn. Velen van hen zullen desondanks een aangiftebiljet ontvangen. Zij doen het beste dit aangiftebiljet aan het kantoor der K.P.M. te Amsterdam te zenden.

Ten overvloede vermeld ik, dat op de aanslag in de inkomstenbelasting de ingehouden loonbelasting in mindering wordt gebracht en voorts, dat personen, die in een belastingjaar minder dan f 1.500,— inkomen hebben ontvangen, de daarop ingehouden loonbelasting bij de Inspectie der Belastingen, waaronder zij ressorteren, kunnen terugvragen.

„Behouden Vaart” toegewenst door je

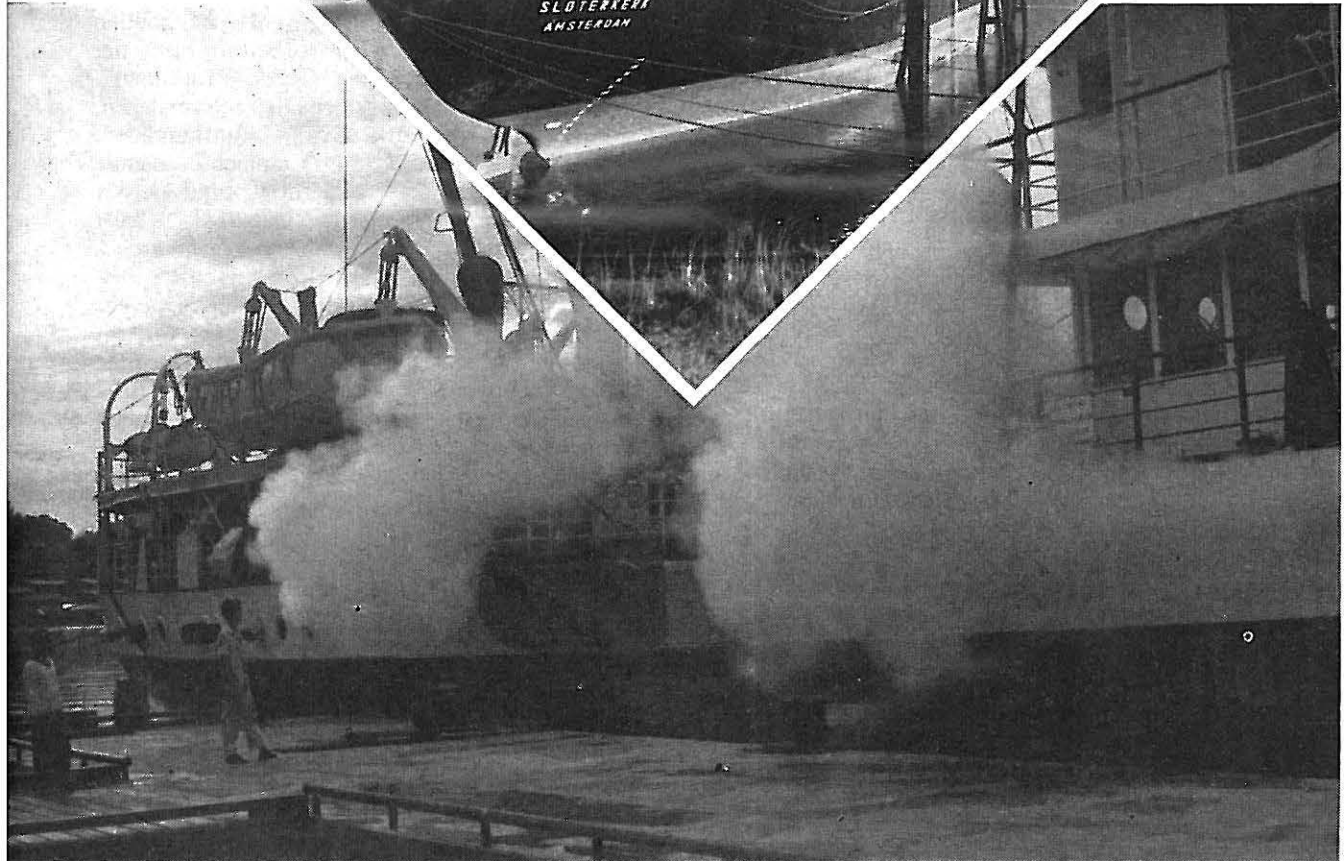
vriend Socius.

BIJ DE FOTO'S OP DE FOTOPAGINA:

bovenaan: Veeladen te Mombasa

middelste foto: De „Sloterkerk” in Bremen; een foto van de heer J. Rieder.

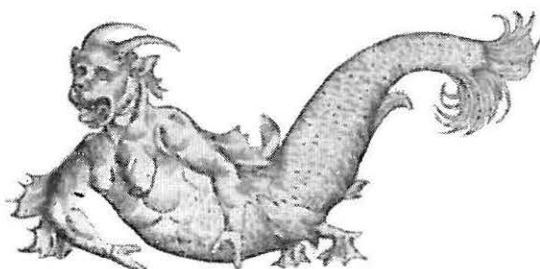
onderaan: Staat de „Musi” in brand? Een opname van 1e Stm. P. Zonneveld.

Wonderlijke wezens bevolken de zee

Over zeemaagden, zee-Turken, waterslangen en wat dies meer zij.

Een krantenknipsel uit 1755 (Vossische Zeitung) meldt uit Beverwijk: „10 April — Zojuist arriveert hier Heinrich Kramer, schipper, met zijn knecht en maatje, die gisteren van Ouverna, een dorp aan het IJ, vertrokken zijn, en vertellen, dat zij gisteren tegen de middag in het IJ een „Zee-Man” gezien hebben, die tegen de achterkant van een schip opgeklommen

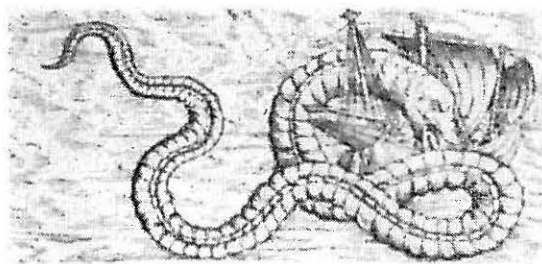
Zee-duivel. Zou zijn gevangen in de Adriatische Zee, in het begin van de 15e eeuw. (Gesner) Uit de „Hortus Sanitatis”.

was; daar het schip door windstilte zachtjes voortdreef, hadden zij de „Zee-Man” heel nauwkeurig kunnen bekijken; dezelve was 6 roeden ¹⁾ van hen verwijderd geweest; hij had een bruin-zwart gezicht, diepliggende ogen, een hoofd met lang, zwart haar en was lang van lijf. Nadat hij zich een tijdlang had laten bekijken, was hij weer onder water gegaan, maar na een duik van ongeveer 200 ellen ²⁾ aan de andere kant, voor het schip weer opgedoken, zodat ze gelegenheid kregen, dezelve nog eens nauwkeurig te zien. Ze hadden veel vergeefse moeite gedaan, dezelve te vangen. Voorts verneemt men tevens, dat de voornoemde Zee-Man heden in het IJ, dicht bij Sparendam, opnieuw gezien was; dat alles in het werk gesteld was, dezelve de doorgang naar zee af te snijden en hem te vangen. Ik beschouw het als goed U dit te laten weten, te meer, daar er lieden zijn, die geloven, dat er geen Zee-mannen bestaan.” Hoe realistisch dit verslag ook aandoet, het zal de moderne lezer slechts een medelijdend lachje ontlokken, maar voorzichtig! Verander de omstandigheden een weinig en vervang het woord Zee-Mannen door Mars-Mannen...

De geruchtmakende affaire om de Franse journalisten, die een paar jaar geleden in een soort duikerpakken gestoken, tal van mensen de stuipen op het lijf joegen door te doen voorkomen alsof zij Mars-Mannen waren bewijst ons, hoe licht in de schrik of verbazing van het ogenblik het geobserveerde een ander, meestal

sensationeler aanzien krijgen kan. Bij het ondervragen van getuigen van verkeersongelukken, roofovervallen e.d. moet de politie hier altijd rekening mee houden. Soms is de overdrijving een gevolg van het feit, dat men iets bepaald wil gezien hebben. Evenzo komt het voor, dat men iets graag wil, onbewust misschien, en bij een of andere gelegenheid komt verklaren: „Het is zo, het staat in de krant.” Bij contrôle blijkt dan, dat de krant iets anders, ja, het tegengestelde vermeldt. In onze huidige maatschappij wordt dergelijk misverstaan van de enkeling heel spoedig gecorrigeerd door de uniforme en intensieve berichtgeving, vooral de gedrukte nieuwsberichten. Maar in 1755, en eerder en ook nog lang daarna, was ook de berichtgeving nog zo onbetrouwbaar, dat elk oncontroleerbaar gerucht zich kon verspreiden en kon uitdijen tot enorme afmetingen. De wens van de geruchten-doorgevenden om interessant gevonden te worden was een stimulans te meer om te komen tot de meest fantastische nieuwtjes.

In het verleden waren het bovenal de reiziger en de zeeman, die altijd geneigd waren om te vertellen over monsters en curiositeiten, die zij ontmoet zouden hebben. Voor zover het de laatste betreft bleef het heus niet bij „Zee-Mannen” en „Zee-Meermannen”. In oude boeken, in scheepsjournaals, reisverslagen, maar even goed in de werken van natuurkundigen, zoals de „Hortus Sanitatis” (1491) en het beroemde Vissenboek van de Zwitserse geleerde Conrad Gesner (1598), vinden we nauwkeurige beschrijvingen te kust en te keur van Zeemannen, Zeemaagden, Zeepaarden, -koeien, -honden en -apen, van zee-monniken en -bischoppen, Zee-Turken, Zee-Draken en Zee-Duivels, om maar een greep te doen. De illustraties van dit artikel zullen U over het uiterlijk van deze vermeende zee-bewoners nader inlichten. De „Hydra monstrosa”, de zevenkoppige waterslang zou in 1530 in Venetië tentoongesteld geweest zijn. Helaas was de fotografie er toen nog niet. Wat dat betreft zijn we met de Zee-

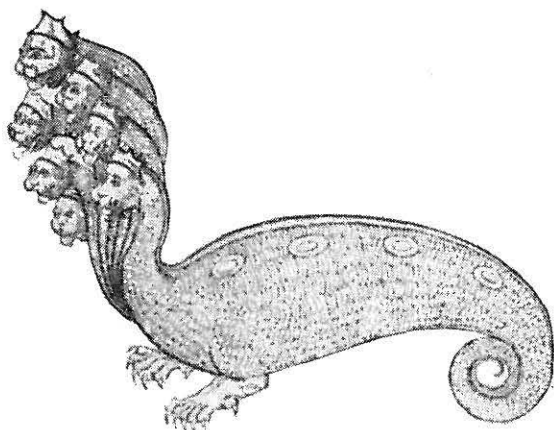
*Zeeslang (Gesner)
(Naar een Frans handschrift uit de XIIIe eeuw)*

¹⁾ pl.m. 20 m.

²⁾ pl.m. 100 m.

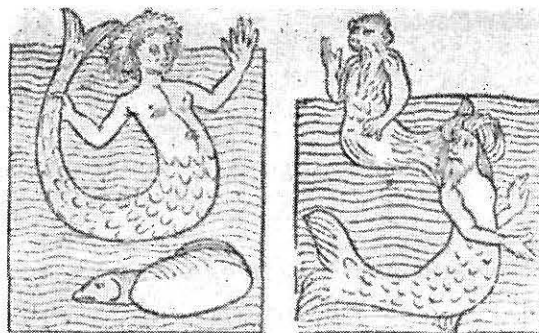
slang beter af. Daarvan worden in onze tijd foto's gemaakt. Echter blijkt daarop dit toch vrij zeldzame dier dan minder groot te zijn, dan Gesner ons laat zien.

Hoe door ongebreideld werken van de fantasie reusachtige monsters ontstaan uit normale dieren blijkt sterk uit de verhalen over de „kraken”, een inktvis van gigantische afmetingen. Zeemansverhalen over matrozen, die door de tentakels in zee getrokken werden zijn er bij de vleet, maar nog merkwaardiger is een brief van de Bisschop van Nidros, die in 1520 uitvoerig aan Paus Leo zijn avontuur beschreef. Aan boord van een Noors schip verlangde de vrome geestelijke er op een zondag naar een Mis te kunnen celebreren op vaste grond. Niet ver van het schip rees plotseling een eiland uit de golven, de bemanning ging aan land en een altaar werd opgericht. Maar nauwelijks was iedereen weer aan boord, of het eiland begon

Hydra Monstrosa, Zevenkoppige waterslang.

te bewegen en zonk weer weg: het vermeende eiland was een „kraken” geweest... Ook Olaus Wormius vermeldt in 1643 een dergelijke „kraken” evenals Olaus Magnus, een beroemd Zweeds historicus en cartograaf uit diezelfde tijd. Bij Eric Pontoppidanus, Bisschop van Bergen (Noorwegen) vinden we in zijn „Historia Naturalis” (1572) soortgelijke beschrijvingen en zelfs nog in 1805 beeldt Denys-Montfort er een af

Zee-maagd, Zee-aap, Zee-Turk.

in zijn „Histoire Naturelle Générale et Particulière des Mollusques”. Geen wonder, dat er in heel wat kapellen herinneringen geweest zijn aan bemanningen van schepen, die zouden zijn ondergegaan in de strijd tegen deze reuzen-inktvissen. Het vermoeden bestaat overigens, dat de reeds eerder genoemde „Zevenkoppige waterslang” in werkelijkheid een inktvis van normale afmetingen geweest is.

Veel verhalen over zee-monsters zijn terug te voeren op door gerucht buiten hun proporties geraakte dieren, of... op falsificaties. Reeds in de middeleeuwen, maar vooral in de Renaissance schijnt er nl. een speciale „zee-monsters-industrie” bestaan te hebben: verminkingen van cadavers van roggen en dugongs. Andere monsters danken hun legende aan de verwarring van verschillende dieren, zoals de Nautilus, waarvan Bellon ons in „De Aquatilibus” (1850) een afbeelding geeft: het ligt op de rug op de oppervlakte van het water, spant tussen de „armen” een uiterst dunne huid en zeilt zo voort, sturende met de staart... Wie verre reizen doet kan veel verhalen en niet alleen de zee biedt mogelijkheden. Even veelvuldig zijn de verhalen van vreemde mensen en dieren en van monsters op het land: draken, basilissen, enz. De les, die ons deze historie leert is Weest op Uw hoede, als U hoort mompelen: „Ze zeggen, dat...” Want helaas, voor sommigen is het „liegen in commissie” verleidelijker dan de verleidelijkste zeemeermin”.

H. ARENDS

K.P.M. Bedrijfsnieuws

Na afloop van de huidige Noordreis in de MEAS, gaat de „Waibalong” te Triëst in D.M.O., terwijl het schip tevens met een airconditioningsinstallatie wordt uitgerust. Daar het m.s. „Silindoeng” in april a.s. in Triëst voor dezelfde doeleinden voor een korte tijd uit de vaart wordt genomen, werd het aan de Oranje Lijn toebehorende m.s. „Prins Willem III” voor \pm 2 maanden in timecharter opgenomen om een rondreis

(reis 7) in de MEAS te maken. Onzerzijds wordt de 1e Stuurman der K.P.M., de heer Th. H. Rappard, als supercargo aan boord geplaatst. De belangrijkste gegevens van het m.s. „Prins Willem III” zijn als volgt:

Balespace 158442 cft.
Summer deadweight 2665 (E) tonnen.
Koelkamerruimte 3600 cft.
Snelheid 12 mijl.

N.T.P.M.

Scheepsposities per 15-3-1962:

m.s. „Congokust” op weg van Freetown naar R'dam, aankomst 18-3-62.
m.s. „Senegalkust” Abidjan 12-3-62.
m.s. „Zuiderkerk” Aden 22-3-62.
m.s. „Sloterkerk” Adelaide \pm 22-3-62.
s.s. „Munttoren” Berre (Frankrijk) \pm 14-3-62.
s.s. „Westertoren” Thameshaven 16-3-62.

PERSONALIA

PROMOTIES

K.P.M.

Nautisch Varend Personeel

Tot 2e Stuurman de 3e Stuurman H. Stoltenkamp (m.i.v. 1-1-62).

Technisch Varend Personeel

Tot Hoofdwerktuigkundige de 2e Werktuigkundige A. F. J. van Riet (m.i.v. 1-1-62).

Tot 2e Werktuigkundige de 3e Werktuigkundige E. G. van Lonkhuijsen en P. Winkeler (m.i.v. 1-1-62).

N.T.P.M.

Technisch Varend Personeel

Tot 2e Werktuigkundige de 3e Werktuigkundige M. D. Treurniet (m.i.v. 1-3-62).

Tot 3e Werktuigkundige de 4e Werktuigkundige A. de Groot (m.i.v. 1-3-62).

Tot 4e Werktuigkundige de 5e Werktuigkundigen C. O. R. van Haagen, F. J. van der Vooren, D. Schaafsma, H. L. Dirix en IJ. Baan (m.i.v. 1-3-62).

Tot 2e Electricien de Ass. werktuigkundige G. H. J. Wouters (m.i.v. 1-3-62).

Tot Ass. werktuigkundige de Ll. werktuigkundigen H. J. Bieber (m.i.v. 5-2-62) en J. J. N. Bosschaart (m.i.v. 13-2-62).

Hartelijk gelukgewenst.

Mutaties gezagvoerders:

K.P.M.

C. Zuidschewoude ex RV naar m.s. „Roggeveen” 30-1-62

J. J. Hazelhoff ex m.s. „Roggeveen” met RV 30-1-62

H. Zeylstra ex RV naar m.s. „Straat Madura” 10-2-62

W. Vader Mzn. ex m.s. „Straat Madura” met RV 10-2-62

J. de Jong ex RV naar m.s. „Van Neck” 19-2-62

H. Boorsma ex m.s. „Van Neck” met ZV Singapore 19-2-62

J. C. Schouw ex RV naar s.s. „Karsik” 20-2-62

Th. ten Klooster ex s.s. „Karsik” met RV 20-2-62

B. H. Niessen ex RV naar m.s. „Silindoeng” 1-3-62

N.T.P.M.

M. Hage ex s.s. „Munttoren” met verlof 21-2-62

W. J. Bos ex verlof naar s.s. „Munttoren” 19-2-62

Mutaties hoofdwerktuigkundigen:

K.P.M.

H. J. Riko ex RV naar m.s. „Straat Lombok 30-1-62

J. C. S. van Bijsterveld ex m.s. „Straat Lombok” naar Singapore IS/TD 30-1-62.

T. van den Dool ex IS/TD Singapore met RV 30-1-62.

J. J. Pieterse (2e Wtk.) ex m.s. „Van Waerwijck” naar m.s. „Silindoeng” (dd. Hfdwtk.) 8-2-62.

H. Th. Pipper (dd. Hfdwtk. KV) ex m.s. „Silindoeng” naar Nederland einde KV 8-2-62.

J. H. Beumer (dd. Hfdwtk.) ex m.s. „Sabang” met TTV Singapore 14-2-62.

J. W. A. Berends (2e Wtk.) ex m.s. „Kasimbar” naar m.s. „Sabang” (dd. Hfdwtk.) 14-2-62.

J. C. S. van Bijsterveld ex IS/TD Singapore naar m.s. „Van Neck” 19-2-62.

S. Dam ex m.s. „Van Neck” naar m.s. „Siberoet” 19-2-62.

W. C. van den Hoed (dd. Hfdwtk. KV) ex m.s. „Siberoet” naar Nederland einde KV 19-2-62.

H. R. Meyjes (2e Wtk.) ex m.s. „Van Neck” naar s.s. „Karsik” (dd. Hfdwtk.) 19-2-62.

J. Appeldoorn (dd. Hfdwtk.) ex s.s. „Karsik” naar m.s. „Waiwerang” (dd. Hfdwtk.) 19-2-62.

M. F. Muller (dd. Hfdwtk.) ex m.s. „Waiwerang” (dd. Hfdwtk.) 19-2-62.

M. Berrevoets ex RV naar m.s. „Van Spilbergen” 18-3-62.

N.T.P.M.

2e Wtk. Sj. Haitsma naar m.s. „Senegalkust” (tijd. Hfdwtk.) 29-1-62.

H.V.M.

J. A. Gieltsjes ex m.s. „Hollands Diep” met RV 22-2-62.

Alle verlofgangers: een prettig verlof.

Alle herplaatsten: goede vaart.

IN MEMORIAM

E. G. WESSELINK

Op 10 februari 1962 overleed op 81-jarige leeftijd de heer E. G. Wesselink.

De heer Wesselink, die in 1908 als Luitenant-ter-Zee 2e klasse van de Marine naar de K.P.M. overging, heeft in het bijzonder in de jaren 1919/1926, eerst als Directeur en daarna als President-Directeur, zijn stempel gedrukt op de ontwikkeling van

het K.P.M.-bedrijf in Nederlands-Indië in die jaren na de eerste wereldoorlog. De oprichting van de Steenkolen Maatschappij „Parapattan”, destijds een nevenbedrijf van de K.P.M. op Borneo, was het resultaat vooral van zijn streven naar een eigen brandstofvoorziening voor de — toen nog merendeels — stoomschepen der K.P.M. De aanbeveling destijds van zijn superieuren bij de Marine „iemand van bijzondere werkkraft met doorzettingsvermogen, die zich niet gauw terneer laat slaan bij tegenspoed”, heeft de heer Wesselink in zijn Paketvaart-carrière ten volle bewaarheid.

Hij ruste in vrede.

Met verlof gegaan :

K.P.M.			
30-1-62	2e Wtk. G. Doesburg	uit Aden	RV/SV
31-1-62	1e Stm. H. L. van Dam	uit Durban	RV
4-2-62	4e Wtk. D. Waleson	uit Aden	RV/ontslag op verzoek
5-2-62	5e Wtk. F. H. M. Theeven	uit Singapore	RV/SV
7-2-62	1e Stm. H. de Geest	uit Durban	RV
8-2-62	1e Stm. T. H. Rappard	uit Venetië	RV
8-2-62	3e Stm. W. Kerkhof	uit Singapore	RV/SV
10-2-62	3e Stm. B. C. Steevensz	uit Bangkok	RV/SV
11-2-62	3e Stm. J. Eikelenboom	uit Singapore	RV/SV
15-2-62	2e Stm. W. Flach	uit Singapore	RV/SV
15-2-62	1e Stm. J. W. F. van Hummel	uit Basrah	RV
21-2-62	2e Stm. E. Ch. Johannes	uit Singapore	RV/SV
28-2-62	2e Wtk. M. F. Muller	uit Bangkok	RV/SV

N.T.P.M.

8-2-62	2e Wtk. P. Molenaar ex s.s. „Munttoren”.	
13-2-62	Ass. Wtk. H. C. W. van Stuwe ex s.s. „Westertoren”.	
16-2-62	4e Wtk. D. Schaafsma ex s.s. „Westertoren”.	
17-2-62	5e Wtk. C. O. R. van Haagen (SV) ex s.s. „Munttoren”.	

Een prettig verlof toegewenst.

Na verlof vertrokken :

K.P.M.	
30-1-62	4e Stm. B. Lodder (Bangkok) m.s. „Schouten”.
4-2-62	1e Stm. J. W. Swaving (Venetië) m.s. „Silindoeng”.
4-2-62	1e Stm. J. A. H. Faber (Durban) m.s. „Van Riebeeck”.
6-2-62	2e Stm. R. B. Schabracq (Singapore) m.s. „Van Waerwijck”.
7-2-62	2e Stm. Th. A. J. Weymarshausen (Hong Kong) m.s. „Waiwerang”.
8-2-62	4e Stm. F. J. Dahrs (Bangkok) m.s. „Waiwerang”.
10-2-62	1e Stm. H. M. Tonino (Abadan) m.s. „Waikelo”.
14-2-62	4e Wtk. A. J. Smink (Durban) m.s. „Van Heemskerck”.
20-2-62	3e Wtk. E. A. J. de Vries (Singapore) m.s. „Van Neck”.
25-2-62	5e Wtk. J. Brinkman (Singapore) m.s. „Batavia”.
27-2-62	4e Wtk. D. den Dulk (Singapore) m.s. „Van Spilbergen”.

N.T.P.M.

12-2-62	4e Stm. A. F. J. Ducrot (van Rotterdam) s.s. „Westertoren”.
12-2-62	Ass. Wtk. A. J. Faber (van Rotterdam) s.s. „Westertoren”.
22-2-62	2e Stm. H. Besanger (van Berre) s.s. „Munttoren”.

Goede wacht en behouden vaart.

Geslaagd voor een hoger diploma

K.P.M.

5e Wtk. H. P. van Lingen	4-1-62 A
4e Wtk. J. J. Glas	26-1-62 A
5e Wtk. J. Brinkman	26-1-62 A
2e Stm. R. B. Schabracq	30-1-62 SI
4e Wtk. P. C. H. Poppelaars	1-2-62 A
5e Wtk. G. Perik	5-2-62 A
4e Wtk. A. J. Smink	6-2-62
2e Stm. H. Samson	13-2-62 SI
3e Wtk. P. Winkeler	19-2-62 B
3e Wtk. E. G. van Lonkhuysen	20-2-62 B
4e Wtk. G. Barendregt	27-2-62 A

N.T.P.M.

2e Stm. H. Besanger	13-2-62 SI
3e Stm. J. van Zalinge	9-3-62 SII

Hartelijk gelukgewenst
met het behaalde succes.

Nieuwe K.P.M.-mertjes :

Vlissingen, 9-2-62: Evelientje W., dochter van 3e Wtk. E. A. J. de Vries en mevrouw W. de Vries-de Kok.

Driemond, 14-2-62: Corinne, dochter van Employé J. C. van Dun en mevrouw I. van Dun-Lippelt. (Amsterdam-kantoor)
Singapore, 21-2-62: Christina, dochter van 5e Wtk. J. J. Broen en mevrouw M. Broen-Duchateau.
Singapore, 25-2-62: Harriet, dochter van 2e Wtk. J. H. Beumer en mevrouw F. A. Beumer-Wills.
Vlissingen, 26-2-62: Peter, zoon van 3e Wtk. P. Bakker en mevrouw W. J. Bakker-Cysouw.

Nieuwe N.T.P.M.-mertjes

Rotterdam, 21-2-62: Pieter J., zoon van 2e Wtk. P. Molenaar en mevrouw M. W. Molenaar-Verhoog.
Heemstede, 23-2-62: Jane A., dochter van 2e Stm. J. Sjouwke en mevrouw H. Sjouwke-van Boeijen.
H. I. Ambacht, 27-2-62: Kyara K., zoon van 2e Stm. F. J. Kubinek en mevrouw C. H. Kubinek-de Jong.
Welkom in de „familie”.

Huwelijken:

K.P.M.

1e Stm. W. J. Florie en mej. J. Skinner ddo. 25-1-62 te Sydney.
5e Wtk. H. P. van Lingen en mej. C. R. Jacobsen ddo. 15-2-62 te Amsterdam.
2e Wtk. P. Winkeler en mej. M. H. Plender ddo. 27-2-62 te Kampen.
Motordrijver 1e klasse M. B. M. Huikom en mej. R. Wakarmamu ddo. 27-2-62 te Hollandia.

Proficiat en „behouden vaart”.

Onze K.P.M. jubilaris

W. L. Keyser

Hoofdemployé Amsterdamkantoor
45 jaar
16 april 1962

De redactie biedt U haar hartelijke
gelukwensen aan.

In memoriam

Gepensioneerd Employé C. G. Bertsch overleed in Den Haag op 11-2-62 in de leeftijd van 76 jaar.

Gepensioneerd Gezagvoeder B. D. Schippers overleed op 60-jarige leeftijd te Manly (Australië) op 11-2-62.

Gepensioneerd Gezagvoerder H. B. J. Schmitz overleed op 15-2-62 te Rotterdam in de leeftijd van 70 jaar.

Gepensioneerd Chef Afdeling Scheepsbouw Ir. M. A. Cornelissen overleed op 23-2-62 te Haarlem in de leeftijd van 88 jaar.

Gepensioneerd Gezagvoerder F. G. de Groot overleed te Sassenheim op 24-2-62 in de leeftijd van 73 jaar.

Gepensioneerd Employée me-juffrouw P. H. J. Lefèbre overleed te Oosterbeek op 28-2-62 in de leeftijd van 73 jaar.

Gepensioneerd Gezagvoerder J. W. Uilenberg overleed te Apeldoorn op 7-3-62 in de leeftijd van 58 jaar.

Zij rusten in vrede.